

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Κκ3Κ(ε)

ΤΑΞΗ:

Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Μαΐου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:
1. Ο Γάλλος κοινωνιολόγος Bourdieu κατέδειξε εμπειρικά ότι το εκπαιδευτικό σύστημα λειτουργεί ως ένα σύστημα που προάγει την κοινωνική ενσωμάτωση του ατόμου, η οποία μπορεί να λάβει είτε την ηθική είτε τη νοητική μορφή.
 2. Η αγάκατανομή του πλούτου σε μια κοινωνία επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, με τη φορολογική πολιτική αυξάνοντας την ελάφρυνση στους οικονομικά ασθενέστερους.
 3. Στις χώρες του Πρώτου Κόσμου εντάσσονται οι χώρες των οποίων η οικονομία είναι ελεύθερη και χαρακτηρίζεται από την απουσία εκβιομηχάνισης και μικρό ποσοστό απασχολούμενων στη γεωργία.
 4. Ο Rousseau ισχυριζόταν ότι οι άνθρωποι γεννιούνται ίσοι ως προς τα δικαιώματα και συνεπώς η κοινωνία πρέπει να επιβραβεύει τον καθένα ανάλογα με τις ικανότητές του και όχι ανάλογα με την κοινωνική του καταγωγή.
 5. Σήμερα ως εργασιακό χώρο εννοούμε όχι μόνο το εργοστάσιο, αλλά και τις υπηρεσίες, τους οργανισμούς, τα γραφεία και τις επιχειρήσεις επισημαίνοντας ότι πρόκειται για ένα μικρό δείγμα των σύγχρονων χώρων εργασίας.

Μονάδες 15 (5X3)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Κκ3Κ(ε)

- A2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Εκπρόσωπος της σχολής του λειτουργισμού θεωρείται:

- I. ο Parsons, ο οποίος πίστευε ότι η κοινωνική πραγματικότητα προσεγγίζεται με βάση τις ιδέες και τους κανόνες που ακολουθούν τα άτομα και ότι η κοινωνική ζωή είναι ένα σύστημα, ένα πλέγμα διάφορων σχέσεων οι οποίες τείνουν προς τη σταθερότητα και την ισορροπία.
- II. ο Merton του οποίου ο στοχασμός στρέφεται γύρω από τη σχέση ατόμου-κοινωνίας και επισήμανε την ύπαρξη πολλών εναλλακτικών μορφών λειτουργιών, ιδίως σε οικουμενικούς θεσμούς, όπως ο θεσμός της οικογένειας στηρίζοντας τη θεωρία του στην οργανωτική αρχή του συστήματος.
- III. ο Durkheim, που εισήγαγε τη στατιστική στις μελέτες του και έδειξε ότι όλες οι πλευρές της ανθρώπινης συμπεριφοράς μπορεί να ερμηνευτούν κοινωνικά.
- IV. ο Comte, ο οποίος προσπάθησε να θεμελιώσει την επιστήμη της κοινωνιολογίας χρησιμοποιώντας τις μεθόδους και τους τρόπους παρατήρησης και ανάλυσης της φυσικής και θεωρώντας το θετικό στάδιο ως την κορυφαία φάση της εξέλιξης του πνεύματος.

2. Το «εγώ» αποτελεί κοινή ορολογία τόσο στη θεωρία του Freud για την ψυχική οργάνωση της προσωπικότητας όσο και στη θεωρία του Mead για τον εαυτό και τη διχοτόμησή του. Σύμφωνα με τις παραπάνω θεώριες το «εγώ»:

- I. ταυτίζεται τόσο στη θεωρία του Freud όσο και στη θεωρία του Mead.
- II. αντιδιαστέλλεται στη θεωρία του Freud (απότελώντας τη συνειδητή πλευρά της προσωπικότητας, τις ψυχικές λειτουργίες με τις οποίες το άτομο ενεργεί) με τη θεωρία του Mead (κατά την οποία το «εγώ» αποτελεί την αυθόρμητη πλευρά του εαυτού και αντιπροσωπεύει τις παρορμήσεις του ατόμου, το αυθόρμητο και το απρόβλεπτο μέρος του κοινωνικού εαυτού).
- III. αντιδιαστέλλεται στη θεωρία του Freud (κατά την οποία το «εγώ» αποτελεί την αυθόρμητη πλευρά του εαυτού και αντιπροσωπεύει τις παρορμήσεις του ατόμου, το αυθόρμητο και το απρόβλεπτο μέρος του κοινωνικού εαυτού) με τη θεωρία του Mead (κατά την οποία αποτελεί τη συνειδητή πλευρά της προσωπικότητας, τις ψυχικές λειτουργίες με τις οποίες το άτομο ενεργεί).
- IV. αντιδιαστέλλεται στη θεωρία του Freud κατά την οποία το «εγώ» περιλαμβάνει τα βιολογικά ένστικτα, τις ροπές και ταυτίζεται με το υποσυνείδητο έναντι της θεωρίας του Mead κατά την οποία το «εγώ» ταυτίζεται με το κοινωνικό «εμέ» και αποτελεί τη σταθερή δομή του εαυτού.

Μονάδες 10 (2X5)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Κκ3Κ(ε)

ΘΕΜΑ Β

B1. Να παρουσιάσετε τις θεωρίες που έχουμε κληρονομήσει για το έθνος.

Μονάδες 10

B2. Πότε εμφανίζεται σύμφωνα με τη γνώμη των ιστορικών το κράτος και ποια είναι η ιστορική του πορεία; Να παρουσιάσετε τις τέσσερις γενιές κρατών.

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α. Ένας από τους κυριότερους εκπροσώπους της σχολής των συγκρούσεων ήταν ο Karl Marx οι ιδέες του οποίου επηρέασαν βαθύτατα την κοινωνιολογική σκέψη.

Να παρουσιάσετε τις απόψεις του για το κράτος, για τον καταμερισμό της εργασία καθώς και για τις κοινωνικές τάξεις.

Μονάδες 6

β. Μετά τον θάνατο του Marx πολλοί συνεχίστες του-οι αποκαλούμενοι μαρξιστές- ασχολήθηκαν με διάφορα θέματα ακολουθώντας σε γενικές γραμμές τη συλλογιστική πορεία του προκατόχου τους.

Να παρουσιάσετε τις απόψεις των μαρξιστών για την κοινωνικοποίηση.

Μονάδες 6

Γ2. α. Ένας από τους εκπροσώπους της σχολής των συγκρούσεων θεωρείται και ο Ντάρεντορφ.

Να επισημάνετε τη διάφοροποίησή του σε σχέση με τη μαρξιστική θεωρία.

Μονάδες 6

β. Ένας από τους συνεχίστες του Marx θεωρείται και ο Louis Althusser συμβάλλοντας τα μέγιστα στη στροφή του γαλλικού δομισμού-μεταδομισμού.

Να επισημάνετε την καινοτομία του πάνω στις ήδη υπάρχουσες απόψεις του Marx για το κράτος.

Μονάδες 7

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Κκ3Κ(ε)

ΘΕΜΑ Δ

- Δ1. α. Η θρησκεία υπάγεται στους δευτερογενείς φορείς κοινωνικοποίησης. Αποτελεί έναν κοινωνικό θεσμό που πραγματεύεται τη σχέση των ανθρώπων με το θεό.

Να παρουσιάσετε τις απόψεις του Durkheim και του Weber για τη θρησκεία.

Μονάδες 5

- β. Στους δευτερογενείς φορείς κοινωνικοποίησης υπάγεται και το κράτος. Αφού παρουσιάσετε τις βασικές λειτουργίες του να αναφερθείτε στις απόψεις του Weber για το κράτος.

Μονάδες 5

- Δ2. α. Ο Weber συνέβαλε σημαντικά στην προσέγγιση του δημοκρατικού πολιτεύματος εστιάζοντας την προσοχή του στη διαφοροποίηση της δύναμης από την εξουσία. Όρισε τη δύναμη ως την ικανότητα άσκησης ελέγχου της συμπεριφοράς και την εξουσία ως ένα άλλο είδος δύναμης που απαιτεί τη χρήση βίας ή την απειλή της χρήση βίας για την άσκηση ελέγχου.

Να παρουσιάσετε τις απόψεις του Mills για τη θεωρητική προσέγγιση της εξουσίας.

Μονάδες 5

- β. Ο γερμανός πολιτικός στοχαστής και κοινωνιολόγος Weber ασχολήθηκε και με την εργασία καταδεικνύοντας πώς ο προτεσταντισμός συνέβαλε στην ανάπτυξη της ιδέας του «μόχθου» και της αφοσίωσης του ατόμου στην εργασία.

Να παρουσιάσετε τις απόψεις των Taylor και Ford για την εργασία επισημαίνοντας τα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από την εφαρμογή των συστημάτων τους.

Μονάδες 5

- γ. Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών διεύρυνε τον κύκλο των εργασιακών δραστηριοτήτων σε πολλούς χώρους εργασίας και επηρέασε την ίδια τη δομή της εργασίας.

Αφού αναφερθείτε στις ευέλικτες μορφές εργασίας και στο γεγονός ότι κάποιες από αυτές ονομάστηκαν «γκρίζες» να παρουσιάσετε τους λόγους δημιουργίας της τηλεργασίας και τις μορφές της.

Μονάδες 5